

Lopen kalatalousalue

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023

Kalatalousalueen lakisäätöiset tehtävät ovat:

- 1) kalavarojen kestävä käytön ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
- 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
- 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohjaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

Edistämismääräraahahankkeet

Kalastuksenvalvonta

Toteutetaan kalastuksenvalvonta valvontasuunnitelman mukaisesti. Lisäksi valitaan kalatalousalueelle tarvittaessa uusia valvojia sekä koulutetaan heidät.

Nuoriso-hankkeet

Perinteisiä nuorison kalastustapahtumia jatketaan yhteistyössä koulujen ja Lopen seudun kalavireen kanssa.

Kuhan kasvumääritys-hanke

Jatketaan suomunäytteiden keräämistä alueen järviltä.

Koeverkkokalastus

Koeverkkokalastus toteutetaan Tevätöjärven.

Sähkökoekalastus

Ojajoki ja Nummistenjoki.

Muu toiminta

Kotisivut

Päivitetään kalatalousalueen kotisivuja. Sivuille päivitetään tietoa myös osakaskunnista.

Yhtenäislupa

Jatketaan yhtenäisluvan myyntiä. Luvanmyyjinä toimivat Sajaniemen Pyöräliike, Eräloppi Oy, Shell Jokiniemi, Neste Läyliäinen, Korkeakosken uistin Riihimäki, Vähikkälän Suvipuoti ja Elisan mobiililupa sekä ostaluvat.fi sivusto.

VALVONTASUUNNITELMA

Johdanto

Kalastonhoitomaksukertymä ei tule vastaamaan sille asetettuja odotuksia. Tämä tulee osaltaan vähentämään kalatalouden rahoitusta. Kalastuksenvalvonnan avulla voidaan osaltaan ylläpitää lupamaksukertymiä. Tämä näkyy valtion kalastonhoitomaksuissa, kalastusyhdistysten, kalatalousalueen ja osakaskuntien omassa lupamyynnissä. Lisäksi kalastuslain muutokset ja uudet asetukset ovat lisänneet kalastuksenvalvonnan neuvonnallista tarvetta, mikä tulee ottaa huomioon seuraavina vuosina valvonnan käytännön toteutuksessa.

Kalastuksenvalvonta tulee olemaan pitkälti osakaskuntien omien valvojen varassa. Valvojen ja resurssien rajallisuuden takia olisi suositeltavaa, että osakaskunnat sopivat myös yhteisistä valvonnoista. Kalatalousalueen valvoilla on valtuutus toimia koko kalatalousalueen vesillä.

Lopen kalatalousalueella kalastetaan tasaisesti kaikilla suurilla järvioltailla joten kalastuksenvalvontaa tulee tehdä kokoalueen kattavasti.

Yleiset tavoitteet ja painopisteet

Kalastuksenvalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että lakisääteisiä ja kalatalousalueen tai osakaskuntien sääntöjä ja rajoituksia noudatetaan. Tehokkaalla valvonnalla voidaan vähentää luvaton kalastusta, nostaa sekä paikallisia että valtion lupatulokertymiä ja osaltaan lisätä kalastuksen kestävyttä. Lisäksi valvonnan yhteydessä voidaan kerätä tietoa kalastuksen tyyppillisistä piirteistä, kuten käytetyistä pyyntimuodoista tai pyyntipaineesta eri alueilla.

Kalatalousalueella tapahtuva valvonta koostuu pääasiassa alueen ja osakaskuntien valtuuttamien valvojen tekemästä, pitkälti talkooluontoisesta valvonnasta sekä ostopalveluna hankituista tehovalvontaiskuista. Erityisesti alueen koordinoiman tehovalvonnan järjestämistä varten on tunnistettava alueen kalastuksen erityispiirteet, kuten suosituimmat pyyntisesongit ja -alueet sekä tärkeimmät kalalajit (myös rapu).

Tiedotus

Suuri osa valvonnan tehokkuudesta perustuu sen ennaltaehkäisevään vaikutukseen. Tämän vuoksi tavoitteena on myös valvonnan näkyvyys esim. perinteisen median kautta. Erityisesti valvontakauden alussa pyritään ottamaan valvontakäynneille mukaan median edustajia. Lisäksi toiminnasta tiedotetaan myös sosiaalisen median kautta, koska se saavuttaa valtavan määrän ihmisiä erittäin nopeasti.

Huomiota kiinnitetään myös havaituista puutteista tiedottamiseen, jonka yhteydessä myös tietoa oikeista käytännöistä voidaan jakaa. Näkyvyyttä pyritään lisäämään myös kiinnittämällä tarkistettuihin ja moitteettomiin pyydyksiin valvojan terveiset ”pyydyksenne on tarkastettu” –merkillä.

Yleisesti hyvänä toimintatapana voidaan pitää myös sitä, että valvontakäynneillä pyritään tapaamaan kasvokkain mahdollisimman useita kalastajia. Tällöin tieto valvonnasta leviää paikallisesti ja samalla voidaan jakaa tietoa kalastukseen liittyvistä säännöistä, neuvoa kalastajia ja ohjata toimintaa haluttuun suuntaan.

Yhteistyö

Kalatalousalueen koordinoima tehovalvonta pyritään tekemään yhteistyössä vesialueen omistajien kanssa. Valvontakäynneille on lähtökohtaisesti hyvä ottaa mukaan kyseisen vesialueen omistajan edustaja.

Valvonnassa pyritään tekemään tarvittaessa yhteistyötä myös poliisin kanssa. Erityisesti vaikeissa tapauksissa, joissa valvojan valtuudet loppuvat kesken tai turvallisuus on uhattuna, on turvauduttava poliisin apuun.

Uhanalaisten lajien korvausarvot

Uhanalaisille kalalajeille säädettiin kalastuslain (379/2015) 119 §:n (menettämisseuraamus) nojalla korvausarvot, jotka tulivat voimaan 17.5.2019 (Taulukko 1). Korvausarvot säädettiin Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, josta on löydettävissä myös muut, kuin alla olevassa taulukossa

esitetty korvausarvot. Korvausarvo tuomitaan menetettäväksi valtiolle, jos on **ottanut saaliiksi** uhanalaisen kalalajin, joka on

- 1) pyydetty kielletyllä kalastustavalla, pyyntimenetelmällä tai kalastusvälineellä
- 2) pyydetty alueelta, jolla kalastus on kielletty tai sitä on rajoitettu
- 3) pyydetty rahoitusaikana
- 4) ali- tai ylimittainen (kaloille voidaan säätää paikallisesti lakisääteistä tiukemmat pyyntimitat).

Menettämisestä koskee siis vain saaliiksi otettuja, uhanalaisia kalalajeja, joille kalastusasetuksessa korvausarvo on erikseen määritetty. Pyydykseen jäänyt uhanalainen tai ali-/ylimittainen kala tulee aina vapauttaa välittömästi elävänä tai kuolleena.

Lopen kalatalousalueella erityistä huomiota tulee kiinnittää rasvaevälliseen taimeneen, joka on kokonaan rauhoitettu. Nämä taimenet tulee siis aina vapauttaa ja jokaisesta saaliiksi otetusta yksilöstä tehdään rikosilmoitus, mikäli sellainen valvonnan yhteydessä tavataan. Rasvaeväleikattujen taimenten ja järvilohien kohdalla korvausarvot tulevat kyseeseen aina, jos yllä luetelluista kohdista 1-4 joku täyttyy. Lisäksi on hyvä huomata ankeriaan rauhoitusaika 1.8.-30.6. Tällöin ankeriaan saaliiksi ottaminen on kiellettyä.

Taulukko 1 Lopen kalatalousaluetta koskevat kalalajien korvausarvot.

Laji	Korvausarvo
Taimen (rasvaevällinen) (leveyspiirin 67 eteläpuolella)	2440 €
Taimen (rasvaeväleikattu) (leveyspiirin 67 eteläpuolella)	260 €
Ankerias	3510 €
Jokirapu	50 €

Valvonnan määrä ja tarpeet

Kalatalousalueen ns. tehovalvonnan määrä on vuositasolla ollut n. 15 h. Lisäksi, mikäli erityiskohteilla (lähinnä virtavedet) ilmenee ongelmia, kuten toistuvaa salakalastusta tai muuta sääntöjen noudattamattomuutta, niiden valvontaan olisi tarpeen panostaa erikseen.

Osakaskuntien/kalastusyhdistysten oma valvonta on niin hajallaan ja vaihtelevaa, että sen määrän arviointi on käytännössä mahdotonta. Osakaskuntien/kalastusyhdistysten valvontaa olisi syytä lisätä, mutta koska suuri osa osakaskunnista ei maksa valvojilleen suoritetusta valvonnasta, ei valvojilta ole yleensä voitu varsinaisesti vaatia aktiivisuutta. Valvojille on joissain tapauksissa annettu korvauksena kalastuslupia tai maksettu pieni valvontakäyntikohtainen korvaus esim. matkalasku tms.

Toteutus Lopen kalatalousalueella

Tärkeimmät järvet

Valvonta pyritään toteuttamaan tärkeimmillä järvillä niin, että kalatalousalueen koordinoimat tehostetut käynnit kohdennetaan **kauden alkuun (kuhan kutuaika)** ja sen jälkeen tietyille alueille tärkeimpien pyyntimuotojen mukaisesti. Osakaskuntien omaa valvontaa tulisi suorittaa myös kalatalousalueen valvojien käyntien välissä.

Kalatalousalueen valvontakäynnit pyritään tekemään osakaskuntien valvojien tai muiden edustajien kanssa. Mukana olevalla osakaskunnan edustajalla ei välttämättä tarvitse olla kalastusvalvojan valtuuksia.

Myös muilla järvillä voidaan tehdä kalatalousalueen valvontaa, mikäli vesialueen omistajat sitä erikseen pyytävät. Säännölliseen tehovalvontaan ei resurssien vähäisyyden vuoksi voida varautua, joten käynnit on järkevää kohdistaa erikseen esiintyviin ongelmatapauksiin. Osakaskunnat voivat myös kysyä muuta apua ja neuvoja valvontaan liittyen kalatalousalueen kautta.

Erityiskohteet

Erityislupa- ja monet rauhoitusalueet ovat valvonnan osalta pitkälti osakaskuntien oman valvonnan varassa. Kalatalousalueen koordinoimaa valvontaa tulee kuitenkin tehdä keskeisimmillä kohteilla ja erityisesti, mikäli ongelmia ilmenee. Tärkeimmillä koskilla ja koskireiteillä tulisi tehdä valvontaa läpi vuoden, mutta erityisesti syysrauhituksen aikana. Myös alueen valvonnan painopisteen tulisi olla syysrauhituksen ajalla. Kalatalousalueen valvojat osallistuvat kohteiden valvontaan myös ongelmatapauksissa tai osakaskuntien erillisestä pyynnöstä. Keskeisimmät erityiskohteet on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 2. Lopen kalatalousalueen keskeisimmät virtavesikohteet ja niiden valvonnan erityispiirteet.

Kohde	Valvonnan painopisteet	Valvonnassa huomattavaa
Kaartjoki	Touko-Marraskuu Vapakalastajat	
Rautajoki	Touko-Marraskuu Vapakalastajat	
Nummistenjoki	Touko -Marraskuu	
Hunsalanjoki	Touko-Marraskuu	Virtavesien hoitoyhdistys

Osakaskuntien oma valvonta

Jotta valvonnan teho säilyisi läpi kauden, tulee myös osakaskuntien omien valvojien harjoittaa omaehtoista valvontaa. Rutiinia ja neuvoja valvontaan osakaskuntien valvojat saavat osallistumalla kalatalousalueen valvontakäynneille tai kysymällä neuvoa kalatalousalueen valvojilta ja Hämeen kalatalouskeskukselta. Ongelmatilanteissa on myös suositeltavaa ottaa yhteyttä edellä mainittuihin tahoihin.

Erityisesti oman osakaskunnan vesillä valvontaa tehdessä tulee kiinnittää huomiota toiminnan esteellisyyteen. Läheisten pyydyksiin tai kalastukseen ei valvoja saa hallintolain mukaan puuttua. Suositeltavaa olisikin, että valvonnassa on mukana aina vähintään 2 valvojaa. Vaihtoehtoisesti estynyt valvoja voi myös ottaa yhteyttä kalatalousalueen valvojiin.

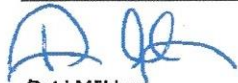
Kuten jo johdannossa mainittiin, olisi hyödyllistä sopia myös osakaskuntien rajat ylittävää valvontaa. Toisinsanottuna yksittäisille valvojille olisi saatava valtuutus valvontaan useamman osakaskunnan alueelle. Tämä helpottaisi tilannetta erityisesti alueilla, joilla valvojista on puutetta.

Valvojan vaatimukset

Kalastuksen valvojiksi voidaan valtuuttaa vai kalastuksenvalvojan kokeen läpäisseitä henkilöitä, joilla on kalastuksenvalvojan kortti. Valvojiksi tulee valita rauhalliseen käytökseen ja asiakaspalveluun taipuvaisia henkilöitä. Liiallinen virkaintoisuus voi kääntää yleisön asenteet kalastuksenvalvontaa vastaan. Kaikki valvontatilanteet ovat asiakaspalvelutilanteita ja niissä toimitaan ystävällisesti ja maltillisesti. Mikäli valvoja ei valtuuksiensa puitteissa pysty asiaa käsittelemään, on otettava yhteys poliisiin. Vesillä liikuttaessa tärkein tekijä on aina oma ja muiden turvallisuus, eikä valvonnan takia kenenkään tule näitä vaarantaa.

LOPEN KALATALOUSALUE TALOUSARVIO VUODELLE 2023

Tuotot						
						€
						2023
Avustukset kalastonhoitomaksuvaroista						
-Kalatalousaluetoimintaan						9000
Avustukset kalatalousaluetoimintaan yhteensä						9000
Kalatalouden edistämismäärärahat						
-Koeverkkokalastus						1500
-Sähkökoekalastus						1000
-Nuoriso-hankkeet						1000
-Kalatalouden historiikki Lopen kalatalousalue						1500
-Kalastuksenvilvonta						500
Kalatalouden edistämismäärärahat yhteensä						5500
Muut tuotot						
-Alueelle jäävät omistajakorvaukset						500
-Yhtenäislupatuotot						3000
-Tevännön osakaskunnan omarahoitus koeverkkokalastus						1000
-Muut tuotot KL 132§ ja 83§						500
Muut tuotot yhteensä						5000
Tuotot yhteensä						19500
Menot						
Varsinaisen toiminnan kulut						
-Hallituksen pj:n palkkio						500
-Toiminnajohtajan palkkio						3700
-Tilintarkastus						400
-Ilmoituskulut						0
-Kokouskulut						250
-Jäsenmaksut						160
-Matkakorvaukset						427
-Kalatalousaluepäivät						500
Uisteluseuranta						1500
-Istutukset						3000
-Muut kulut						363
Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä						10800
Kalatalouden edistämismäärärahat ja omarahoitus						
-Koeverkkokalastus						3000
-Sähkökoekalastus						1500
-Kalatalouden historiikki lopen kalatalousalue						2000
-Nuoriso- hankkeet						1500
-Kalastuksenvilvonta						700
Kalatalouden edistämismäärärahakulut yht.						8700
Kulut yhteensä						19500
Tuotto/kulujäämä						0

Petri Mäkinen
Lopen kalatalousalueen toiminnanjohtaja